

**ПОСТЪПИЛИ ВЪПРОСИ ОТ КАНДИДАТИ И РАЗЯСНЕНИЯ ПО ТЯХ ПО ПРОЦЕДУРА ЗА КОНКУРЕНТЕН ПОДБОР
BG16RFPR002-1.010 ЗЕЛЕНИ И ЦИФРОВИ ПАРТНЬОРСТВА ЗА ИНТЕЛИГЕНТНА ТРАНСФОРМАЦИЯ**

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от УО
Дата на разясненията от УО: 08.12.2025 г.			
24.	27.11.2025	Здравейте, Имам следните въпроси по процедурата: 1. Допустимо ли е разработката по проекта да достигне до TRL 7 ""Прототип, демонстриран в операционна среда"" или това по-скоро е извън фокуса на процедурата и TRL 6 е максимално допустимото ниво? 2. По отношение на регионализацията съгласно ИСИС, описана в Приложение 8, как точно са отбелязани приоритетните области за съответния регион - със зелен цвят или с отметка (тикче). Може ли да дадете пример за някоя от административните области, Варна например. 3. В т. 14.2 от Условието за кандидатстване, Раздел I е посочено следното: ""В бюджета, както и в останалите раздели на Формуляра за кандидатстване, НЕ ТРЯБВА да се посочва конкретна информация относно предвидените за	24.1. По настоящата процедура се допуска разработката по проекта да достигне до TRL 7. 24.2. По отношение на Приложение 8 „Регионализация на тематичните области на Иновационната стратегия за интелигентна специализация 2021-2027 г. на ниво NUTS III за всичките 28 административни области в България“ следва да се водите от отметките (тикчета) по отношение на приоритетните области за съответния регион. За конкретния регион Варна, посочен във Вашият въпрос приоритетни тематични области са „Информатика и ИКТ“ и „Мехатроника и микроелектроника“, както и тематична област „Чисти технологии, кръгова и нисковъглеродна икономика“, която е хоризонтална приоритетна област за всички региони на България. 24.3. В Условието за кандидатстване по процедурата, т.14.2. Допустими разходи, по отношение на представянето на информация за предвидените за наемане изследователи,

	наемане изследователи, технически и друг квалифициран персонал като: брой на експертите, които ще бъдат наети, имена, длъжности/позиции, образование, квалификация, професионален опит, продължителност на заетостта по проекта в часове или в човекочасове (нито общо, нито по експерти) и др. под"". Същевременно в Раздел II от същата точка фигурира следния текст: ""Всички планирани разходи, следва да са пряко свързани с финансираните дейности и необходими за постигане на поставените цели, както и ПОДРОБНО описани и обосновани в секция 4 „План за изпълнение/Дейности по проекта“ от Формуляра за кандидатстване"". Между двата текста съществува противоречие по отношение на разходите за възнаграждения. За тях не трябва да се посочва конкретна информация съгласно първия текст, а съгласно втория трябва да бъдат подробно описани. Моля, за Вашето становище. Допустимо ли е в секция 4 „План за изпълнение/Дейности по проекта“ от Формуляра за кандидатстване разходите за възнаграждения на кандидата/партньора само да се посочат и да се обоснове необходимостта от тях, без да се описват подробно и конкретно?	технически или друг квалифициран персонал НЕ ТРЯБВА да се посочва конкретна информация за тях. Следва да имате предвид, че съгласно т.4. План за изпълнение/Дейности по проекта на Приложение 11 Примерни указания за попълване на електронен формуляр за кандидатстване по процедурата за всяка дейност, която кандидат и/или партньор/и ще изпълнява/т по проекта, в раздел „План за изпълнение/Дейности по проекта“ от Формуляра за кандидатстване трябва да се попълни информация в съответните полета, относно: <i>Организация, отговорна за изпълнението на дейността; Дейност; Описание; Начин на изпълнение; Резултат; Месец за стартиране на дейността; Продължителност на дейността; Поле „Стойност“</i>. В поле ВАЖНО от същото Приложение 11 се посочва, че <i>„Кандидатът следва да добави, всяка дейност, която предвижда в проектното предложение като натисне бутона „Добави“ и попълни съответните полета за всяка от планираните дейности“</i>. Това е валидно и за Партньора/ите. Посочените дейности трябва да са обвързани със съответната дейност и категория I. Разходи за персонал. Категорията разходи II. Единна ставка е възможност, която е обвързана с категория I. Разходи за персонал и за тях се отнася посоченият от Вас текст <i>„Всички планирани разходи, следва да са пряко свързани с финансираните дейности и необходими за постигане на поставените цели, както и подробно описани и обосновани в секция 4 „План за изпълнение/Дейности по проекта“ от Формуляра за кандидатстване“</i>. В допълнение, обръщаме внимание, че предвид изпълнението на изискването проектите да включват подходяща комбинация от дейности за разработване на технологии и валидирането им, повишаване на нивото на технологична зрялост, в Условието за кандидатстване в раздел 13.1. Допустими дейности е
--	--	--

			посочено, че „кандидатите следва да представят Информация за разработваната технологичната новост и предлаганите стъпки за постигане на по-високо ниво на технологична зрялост (Приложение 6), и Пътна карта за преход на иновацията/технологията към комерсиализация (Приложение 7), които се попълват по образец и се представят на български и английски език“, където в т.3. Качество на изпълнението на Приложение 6 следва да се направи обосновка на екипа за изпълнение на проекта, мотивация на партньорите да работят съвместно за неговото реализиране, както и необходимите човеко-месеци за изпълнение на проекта, в това число и тяхното разпределение по дейности и партньори.
25.	27.11.2025	Здравейте! По отношение на единната ставка за допустими разходи ""Разходи за инструменти и оборудване (ДМА и ДНА) – закупуване на ново оборудване и/или амортизация на съществуващо такова на кандидата и партньора/ите"" в Условиата за кандидатстване се съдържа следният пояснителен текст: ""Разходите за инструменти и оборудване са допустими само в степента и за времето, през което те са използвани за проекта"". Означава ли това, че при закупуване на ново ДМА в бюджета се вписва единствено амортизационната му ставка за 1 година например (а не цялата стойност на закупеното оборудване) или даденото пояснение се отнася единствено за съществуващо оборудване, използвано за целите на проекта?	По процедурата в категорията II. Единна ставка, „Разходи за инструменти и оборудване (ДМА и ДНА) – закупуване на ново оборудване и/или амортизация на съществуващо такова на кандидата и партньора/ите“ са допустими разходи, както за закупуване на ново оборудване, така и амортизация на съществуващо такова на кандидата и на партньора/ите.
26.	27.11.2025	Здравейте, имам три въпроса: 1) В продължение на примера, демонстриран във ваш отговор на въпрос 6 от 27.10.2025 г., при добавяне на	26.1) В допълнение на отговор на въпрос № 6, следва да имате предвид, че по настоящата процедура разходите за Партньора се предоставят в режим „непомощ“, което е посочено в раздел

	бюджет за партньор със същите стойности (Разходи за персонал 1000 лв. и 400 лв., разходи, формирани с единна ставка 40%), след прилагане на интензитет на финансиране 100% за партньор ВУ, максималният общ размер на публичното финансиране надвишава 80%, което е в разрез с критерий 4 от Група IV. Финансови ограничения и ограничения, произтичащи от УК и интензитет на помощта. Гледам в раздел 7. Бюджет (в лева) от формуляра за кандидатстване, ред ""Общо"", колона ""Общо БФП"". Разписах бюджет за партньор в размер 1/4 (Разходи за персонал 250 лв. и 100 лв от единна ставка) от бюджета на кандидата и отново % на публичното финансиране надвишава 80%. Въпросът ми е в рамките на вашия пример, какви са стойностите за партньор в бюджетни редове Разходи за персонал и Разходи на база единна ставка, при които критерий 4 от групата на финансовите ограничения ще бъде изпълнен? 2) Има ли задължителен характер или отношение към настоящата процедура, наличие на и форма на ангажимент на екипа на кандидата към момента на одобрение на проектно предложение (трудов или граждански договор)? 3) Експертният екип на кандидата задължително ли да бъде в трудови или други допустими от законодателството	14.2. Допустими разходи от Условието за кандидатстване. Приложимият интензитет на БФП за Партньора/ите е 100%. В тази връзка, моля да се запознаете в детайли с раздел 16. Приложим режим на държавни помощи, т. II. ПРИЛОЖИМ РЕЖИМ „НЕПОМОЩ“ ЗА ПАРТНЬОРА, както и т.4. План за изпълнение/Дейности по проекта и т. 7 Бюджет от Приложение № 11 Примерни указания за попълване на електронен формуляр за кандидатстване и подаване на проектни предложения по процедурата. Моля обърнете внимание, че при попълване на разходи за възнаграждения от раздели от 1 до 4, следва да се попълват аналогично и разходите от раздели 5 до 8. (единна ставка) в раздел „Бюджет“, от Формуляра за кандидатстване, като същите следва да се разпределят съответно за Кандидата и за Партньора с приложимите интензитети за всеки един от тях. Следва да се отчита, че максималният общ размер на публичното финансиране се разглежда поотделно за Кандидата и за партньора и не следва да надвишава максимално допустимия за всеки един от тях поотделно а не като общо сумиран осреднен процент. 26.2) Съгласно условията на настоящата процедура няма поставено изискване експертният екип на кандидата да бъде назначен по проекта преди подаване на проектното предложение и следователно към момента на одобрение на проектното предложение. В допълнение следва да се има предвид, че съгласно т. 14.3. „Недопустими разходи“ разходи за възнаграждения на граждански договор са недопустими. 26.3) Работата на експертния екип, назначен по трудово правоотношение и свързан с изпълнението на дейностите по
--	---	---

		правоотношения с кандидата, към момента на подписване на АДБФП, или процедурата допуска стартиране на трудово правоотношение със стартиране на изпълнението на проект, без така описаната хипотеза да води до промяна на категорията МСП за кандидата?	проекта по настоящата процедура може да стартира след официалното подаване на проектното предложение. Съгласно т.13.2. от Условието за кандидатстване, недопустими по процедурата са дейности, чието изпълнение е започнало преди подаване на проектното предложение (Съгласно дефиницията за „започване на работата по проекта“ по чл. 2, параграф 23 от Регламент на Комисията (ЕС) № 651/2014).
27.	28.11.2025	Питането във въпрос номер 17 е дали проектът трябва да стартира най-малко от ТРЛ 3/4 и да достигне до ТРЛ 6, т.е. дали преди разработването на проекта нивото трябва да е ТРЛ 3/4 или трябва да се покаже, че разработването на проекта, т.е. резултатът от него ще доведе до ТРЛ 3/4, като се очаква да се разясни как за в бъдеще ще достигне ТРЛ 6.	Във връзка с отговор на въпрос 17.3, следва да се отбележи, че съгласно Критерии и методологията за оценка на проектни предложения - Приложение 9 от Условието за кандидатстване, по критерий 3. Ниво на технологична готовност на предлаганата технология/иновация и адекватен план за нейното валидиране и създаване до TRL 5/6 се допуска кандидатстване с ниво на технологична готовност по-ниско от TRL 3. При всички случаи, обаче, в рамките на срока на изпълнение на дейностите по проекта технологията/иновацията следва да достигне ниво на технологична готовност TRL 5/6.
28.	29.11.2025	Правилно ли е разбирането, че има разлика между ефективно сътрудничество, при което страните в него определят заедно обхвата на съвместния проект и го бюджетира и изпълняват заедно като БЕНЕФИЦИЕНТ и ПАРТНЬОР и ПАРТНЬОРСТВО, съгласно задължителното изискване в т.11.5. от Условието за кандидатстване, при което партньорство не се изисква ефективно сътрудничество. Ако няма разлика, то т.10.2.1) от Условието за кандидатстване е винаги изпълнена, понеже ефективното сътрудничество е задължително. Какви документи за сътрудничество се очаква да се представят? Как и къде при оценката се определя, че е изпълнено задължителното	Да, има разлика. Наличието на „ефективно сътрудничество“ произтича от изискванията на Регламент 651/2014 (ОРГО) и се отнася към възможността за получаване на „бонуси“, свързани с повишаване на интензитета на БФП за кандидата при изпълнение на условията, заложи в чл. 25 „Помощи за проекти за научноизследователска и развойна дейност“. Изискването за задължително партньорство по проекта включва „ефективно сътрудничество“, доколкото ефективното сътрудничество се изисква във връзка с приложимите правила за държавни помощи по процедурата. Задължителното партньорство се оценява съгласно <i>Критерий 12. Кандидатът изпълнява проекта в партньорство с научна организация/висше училище</i> от Приложение 9 Критерии и

		условие за партньорство ? И ако не е изпълнено, проектното предложение отхвърля ли се, като едновременно в критериите за оценка се дават нула точки, ако липсва план за партньорство или документи за сътрудничество ?	методология за оценка на проектни предложения по процедурата. Основните източници на информация по този критерий са следните: - Декларация за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от ЗМСП (Приложение 4)/Формуляр за кандидатстване, раздел „Е-Декларации” - Декларация при кандидатстване на кандидата (Приложение 2); - Декларация при кандидатстване на партньора (Приложение 3); - Формуляр за кандидатстване, раздел „Данни за партньори”; - Формуляр за кандидатстване, раздел „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение”. В бележка под линия е посочено, че „При извършване на оценката следва да се разглежда информацията представена във Формуляра за кандидатстване и приложенията към него документи в цялост, както и становището от независим оценител”.
--	--	---	---